

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۰۵/۱۳/۲۰۲۲

محمد صالح گردش

وجه تسمیه اسم کنر^۱

کنر یا کنرها اسم یکی از ولایات کشور ما که در جنوب شرقی این سرزمین موقعیت دارد، می باشد. مناطق مربوط این ولایت در فصول سال دارای اقلیم های سرد و معتدل و بعضی حصص و نواحی آن تابستان های گرم و سوزان دارد. دریای کنر که یکی از دریا های خروشان و پر آب این سرزمین است، بیشترین نواحی کنر را می نوردد. باشند های این ولایت که از اقوام گوناگونی متشکل اند، بیشتر مردم آن به زبان پشتو تکلم می نمایند.

یکی از محققین که حالا اسم و اثرش یادم نیست، وجه تسمیه اسم این ولایت را ترکیبی را از دو جزء، کوه و نهر دانسته بود. طوری که پیداست کلمه کوه یکی از کلمه های اوستایی است که در اوستا بار بار به هیئت کثوف آمده که در زبان های بعدی، کوه شده است. جزء دوم این کلمه ترکیبی را «نهر»، که یکی از کلمه های عربی است دانسته است. من در رابطه به توجیه جزء اول این کلمه سخنی ندارم؛ ولی در رابطه به جزء دوم آن موافق نیستم؛ زیرا نهر که در حقیقت جوی نسبتاً بزرگی است که به طور طبیعی و یا مصنوعی از رود بزرگ و یا کوچک، جدا می گردد. اگر آن محقق محترم با توجه به رود کنر جزء دوم این کلمه را نهر دانسته باشد، می باید یاد آور گردید که رود کنر یکی از رود های بزرگ این حوزه جغرافیایی است و نهر نمی تواند باشد.

به نظر این قلم ممکن است که اصل کلمه کنر، کلمه «کنار» بوده باشد که به هیچ وجه با کوه و نهر (کلمه عربی) رابطه نگیرد، و کنار درختی همیشه سبزی است دارای میوه های سرخ شبیه عناب، لیکن از عناب بزرگتر که شیرین و نازک می شود و به عربی آن را سدر یا سدره می گویند. این درخت در مناطق گرم سیر مانند هندوستان رویش به وفور دارد.

در رابطه به کلمه کنر مرا نظری دیگری نیز هست؛ ممکن است که جزء اول این کلمه از ریشه کلمه کوه باشد و جزء دوم آن که «نر» است، یکی از کلمه های اوستایی است به معنی مقابل زن، یعنی مرد. کلمه «نره» در زبان های این حوزه فرهنگی به معنی برخاسته و بلند شده نیز می باشد. ولایت کنر که یکی از مناطق کوهستانی است، در این خطه کوه ها و قله های شامخی وجود دارد. حالا که ما حدود اربعه دوران قدیم این سرزمین را نمی دانیم و ممکن است که در گذشته ها سرزمین نورستان نیز در محدوده جغرافیای به نام کنر قرار داشته است، به جانب شرق این سرزمین بلند ترین قله سلسله کوه هندوکش شرقی به نام «تراجمیر» قرار دارد که بلندای آن بیشتر از ۷۷۰۰ متر است. پس بی مناسبت نیست اگر این سرزمین را به همین نسبت، کنر گفته باشند.

پایان

منابع

۱ گردش، محمد صالح. ریشه و معنی واژه اوستا. مزار شریف: مطبعه صورتگر، زمان چاپ ۱۳۹۷، صص ۱۶۰-۱۵۹

د پانو شمیره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ